

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prištine, 02 Kasım 2012
Nr. Ref.: RK 321/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 12/12

Başvurucu

Reshat Murati

Mitroviça Belediye Mahkemesi'nin E.nr. 709/2006 sayı ve 10 Aralık 2007 tarihli karar hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu Mitroviça mukimi Bay Reshat Murati'dir.

İtiraz Edilen Karar

2. Kamu otoritelerinin itiraz edilen kararları şunlardır: Mitroviça Belediye Mahkemesi'nin eski E.nr. 2185 sayılı davanın yazışmalarına izin verilen ve başvuru tarihine hangi tarihte teslim aldığı belirtilmeyen E: nr. 2185/98 sayı ve 14 Ağustos 1998 tarihli ile E. nr. 709/2006 sayı ve 10 Aralık 2007 tarihli icra kararları.

Başvurunun Konusu

3. Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: "Mahkeme") 15 Şubat 2012 tarihinde yapılan başvurunun esas konusu borçlu sıfatıyla Mitroviça Belediyesi'nin alacaklı Reshat Murati'ye dönemin 25.220,48 dinar ödemesini ve icra yoluyla ödenmesi durumunda 5.000,00 dinar ceza ödeyeceği uyarısına ilişkin E: nr. 2185/98 sayı ve 14 Ağustos 1998 tarihli ile E. nr. 709/2006 sayı ve 10 Aralık 2007 tarihli kararların icra edilmeyişinin Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasıdır.

İddia Edilen Anayasal Hak İhlalleri

4. Başvurucu başvurusunda Anayasa ile güvence altına alınan haklarından hangisinin ihlal edildiğini belirtmemiştir.

İlgili Hukuk

5. Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 22 ve 27. maddeleri ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 54 ve 55. kuralları ile 56. kuralı 2 fıkrası.

Başvuru Süreci

6. Başvurucu 22 Şubat 2012 tarihinde Mahkeme'ye başvurmuş ve başvurusu KI 12/12 sayı ile kaydedilmiştir.
7. Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın 7 Şubat 2012 sayı ve GJR KI12/12 sayılı kararı ile Üye Ivan Čukalović raportör yargıç olarak görevlendirilmiştir. Başkan'ın aynı tarihli kararıyla Üye Almiro Rodrigues başkanlığında üyeler Snezhana Botusharova ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
8. Mahkeme 30 Mart 2012 tarihinde Mitroviça Belediye Mahkemesi'ne başvurunun kaydedildiğini bildirerek Belediye Mahkemesi'nden E.nr. 2185/98 sayılı davanın durumu hakkında bilgi talep etmiştir.
9. Mitroviça Belediye Mahkemesi 11 Nisan 2012 tarihinde Mahkeme'ye gönderdiği cevabında dava dosyasının erişimi bulunmayan Mitroviça'nın kuzeyindeki mahkeme binasında kaldığından E.nr. 2185/98 sayılı davanın hangi aşamada olduğu hakkında bilgi verilemeyeceğini bildirmiştir.
10. Başvurucu 10 Mayıs 2012 tarihinde elektronik posta yoluyla Mahkeme'deki başvurusu konusunda kendisini Avukat Adem Vokshi'nin temsil etmediğinden başvuru ekinde temsil vekaletnamesini sunmadığını bildirmiştir.
11. Bu başvurunun görüldüğü 19 Eylül 2012 tarihli duruşmada Ön İnceleme Heyeti tam kadroda toplanan Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

12. Reshat Murati 4 Aralık 1997 tarihinde kendisine temsile vekil kıldığı Mitroviçalı avukat Dejan R. Milic aracılığıyla Mitroviça Belediye Mahkemesi'ne icra izni talebinde bulunma üzere başvurarak borçlu Mitroviça Belediyesi'nin bu kararın 3. maddesinde belirtilen tutarın kendisine ödemeye mecbur bırakılmasını talep etmiştir.
13. Mitroviça Belediye Mahkemesi 14 Ağustos 1998 tarihinde çıkarttığı E.nr. 2158/98 sayılı kararla Mitroviça Belediye Mahkemesi'nin P. 787/97 sayı ve 20 Şubat 1998 tarihli kararın icrası yoluyla Mitroviça Belediyesi'ne başvurucuya dönemin parasıyla 25.220,48 dinar tazminat ödemesi emredilmiştir.
14. Başvurucunun iddiasına göre bu karar hiçbir zaman icra edilmemiştir.
15. Başvurucunun talebi üzerine Mitroviça Belediye Mahkemesi 10 Aralık 2007 tarihinde E. nr. 709/2006 kararı çıkartarak E. nr. 2158/98 sayılı davanın yazışmalarını yenilemiştir.
16. Başvurucu Mitroviça Bölgesinde görevli EULEX Hakimleri Heyeti'nden 14 Mayıs 2010 tarihinde Mitroviça Belediye Mahkemesi'nin E. nr. 706/06 sayılı kararın icrasının hızlandırılmasını talep etmiştir.
17. Mitroviça Bölgesinde görevli EULEX Hakimleri Heyeti 3 Ağustos 2010 tarihinde başvurunun talebine cevaben "yerli yargı tarafından görüşülmekte olup çözülmemiş medeni veya mülk davası bulunmadığından bu özel durumda EULEX hakimleri yetkili değildir" açıklamasında bulunmuştur.

Başvurucunun İddiaları

18. Başvurucu, hangi haklarının ihlal edildiğini belirtmeksizin bu kararın icra edilmemesiyle Anayasa ile güvence altına alınmış haklarının ihlal edildiğini belirterek Anayasa Mahkemesi'nden söz konusu kararın icrasını talep etmiştir.

Başvurunun kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

19. Mahkeme başvurunun başvurusu hakkında bir karara varmada önce Anayasa'da belirtilip Yasa ve İçtüzükte ayrıntılı olarak açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumunda olduğunu tespit etmiştir. Mahkeme bu konuda Anayasa'nın 113.7 fıkrasına atıfta bulunmak ister. Söz konusu fıkra şöyledir:

*Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, **kamu otoriteleri tarafından Anayasa ile güvence altına alınmış bireysel hak ve özgürlükleri ihlal edildiğinde** dava açma haklarına sahiptirler.*

20. Mahkeme şunları da dikkate alır:

Mahkeme İçtüzüğü'nün 36. kuralı 3. fıkrası şöyledir:

İstem aşağıdaki durumlarda da kabul edilmez olarak değerlendirilebilir:

h) İstem, süre bakımından Anayasaya uygun şekilde uygulanabilir olmadığı zaman.

21. Başvurucu tarafından bu başvuru dosyasında sunulan evrak incelendiğinde hakkında **anayasal denetimin talep edildiği Mitroviça Belediye Mahkemesi'nin E. nr. 2185/98** sayılı kararının 14 Ağustos 1998 tarihli **olup** davanın yenilenmesinin izin verildiği E: nr. 709/2006 sayılı kararın 10 Aralık 2007 tarihli olduğu anlaşılmaktadır.
22. Mahkeme daima yasal süreleri dikkate alarak başvurunun Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın yürürlüğe girdiği (15 Haziran 2008) dönemden önceki kurumların kararları hakkında anayasal denetimin yapılmasını talep ettiğini tespit etmiştir. Mahkeme bu döneme ilişkin herhangi bir hükümden kaynaklanan anayasal hak ihlalleri konusunda denetim yapma yetkisine sahip değil; zira bu dönemde bu haklar ne tanımlanmış ne de güvence altına alınmış degiller, çünkü Anayasa'nın kendisi yoktu. Bu yüzden bu başvuru Anayasa bağlamında *ratione temporis (süre bakımından bağdaşmaz)* olup kabul edilmezdir (bkz. Blečić v. Hırvatistan, başvuru no 59532/00, AIHM'nin 29 Temmuz 204 sayılı kararı. Bu kararda AIHM, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi hükümlerinin taraf ülkeleri Sözleşme'nin yürürlüğe girmeden son bulan herhangi bir hukuki durum hakkında yükümlü tutmadığından başvuruyu kabul edilmez olarak nitelendirmiştir).
23. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi **Jasiuniene v. Litvanya** başvurusunu kabul edilmez ilan ettiğinde de böyle bir gerekçe ileri sürmüştür (bkz. *mutatis mutandis, Jasiuniene v. Litvanya, başvuru no 41510/98, AIHM'nin 6 Mart 2003 ve 6 Haziran 2003 tarihli kararları*).
24. Mahkeme bu koşullarda başvurunun Anayasa bağlamında *ratione temporis* olarak kabul edilmez olduğunu tespit etmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113. maddesi ve İttüzüğün 36. kuralı 3.(h) bendi gereğince Anayasa Mahkemesi'nin 20 Eylül 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Ivan Čukalović, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza